

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

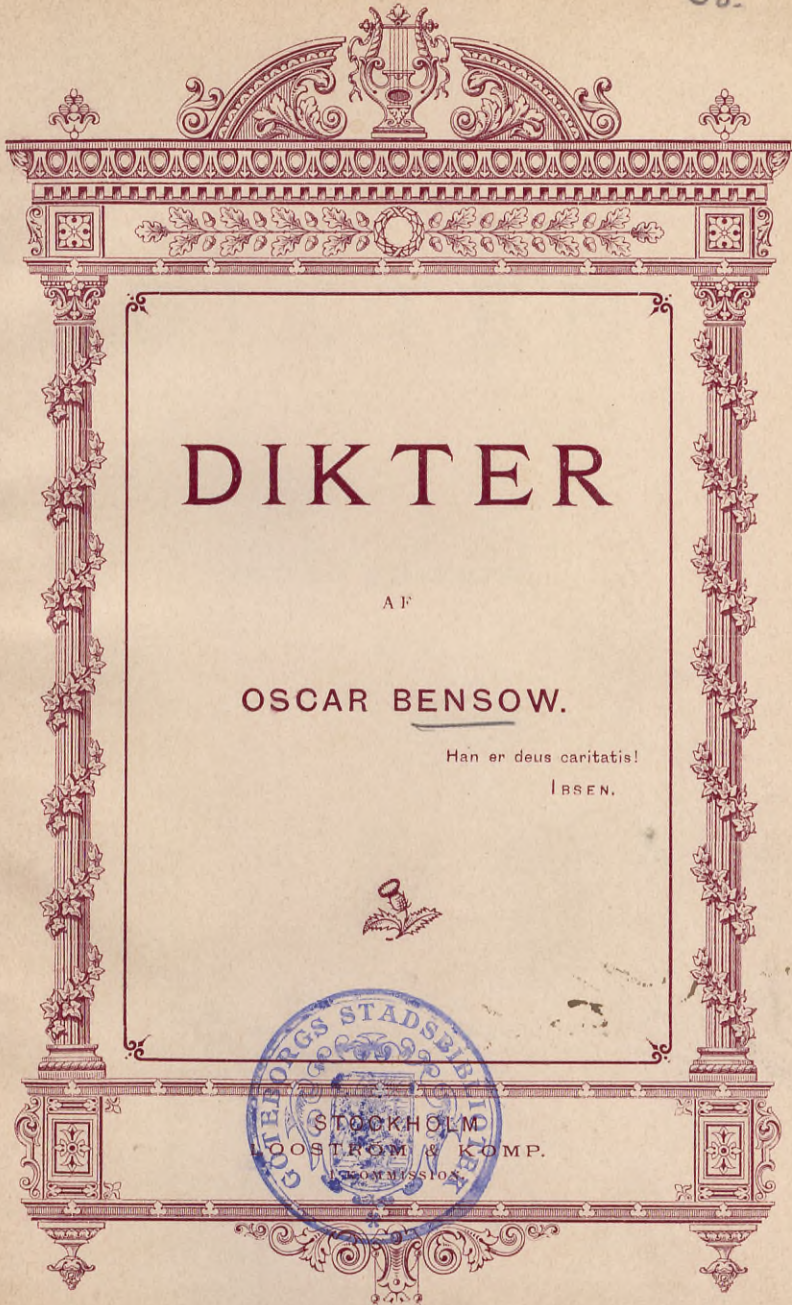

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

(No) Lit.
Ju.

DIKTER

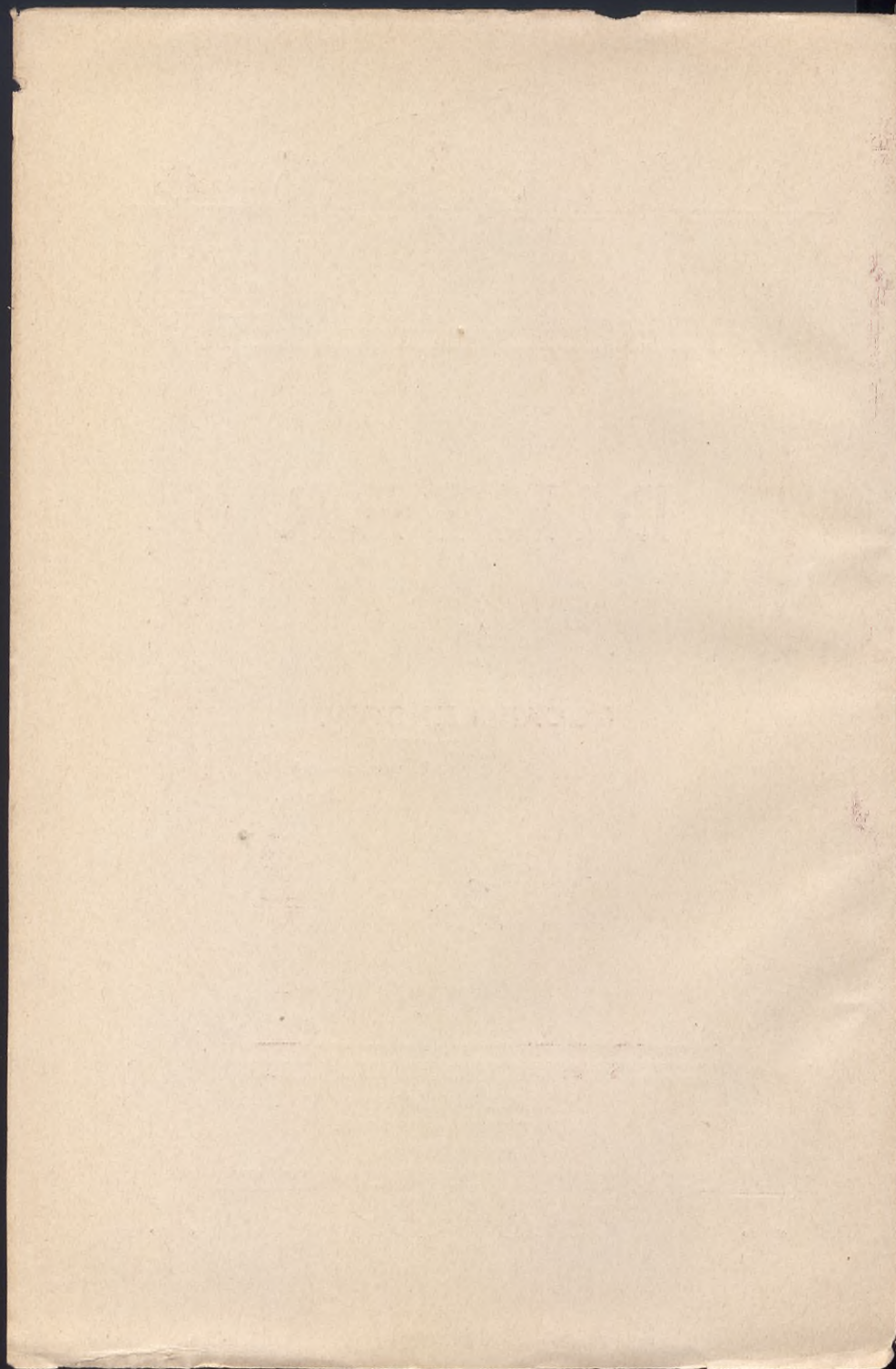
AF

OSCAR BENSOW.

Han er deus caritatis!
IBSEN.

STOCKHOLM
OSTROM & KOMP.
KOMMISSION

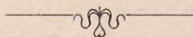
DIKTER

AF

OSCAR BENSOW.

Han er deus caritatis!

IRSEN.

STOCKHOLM

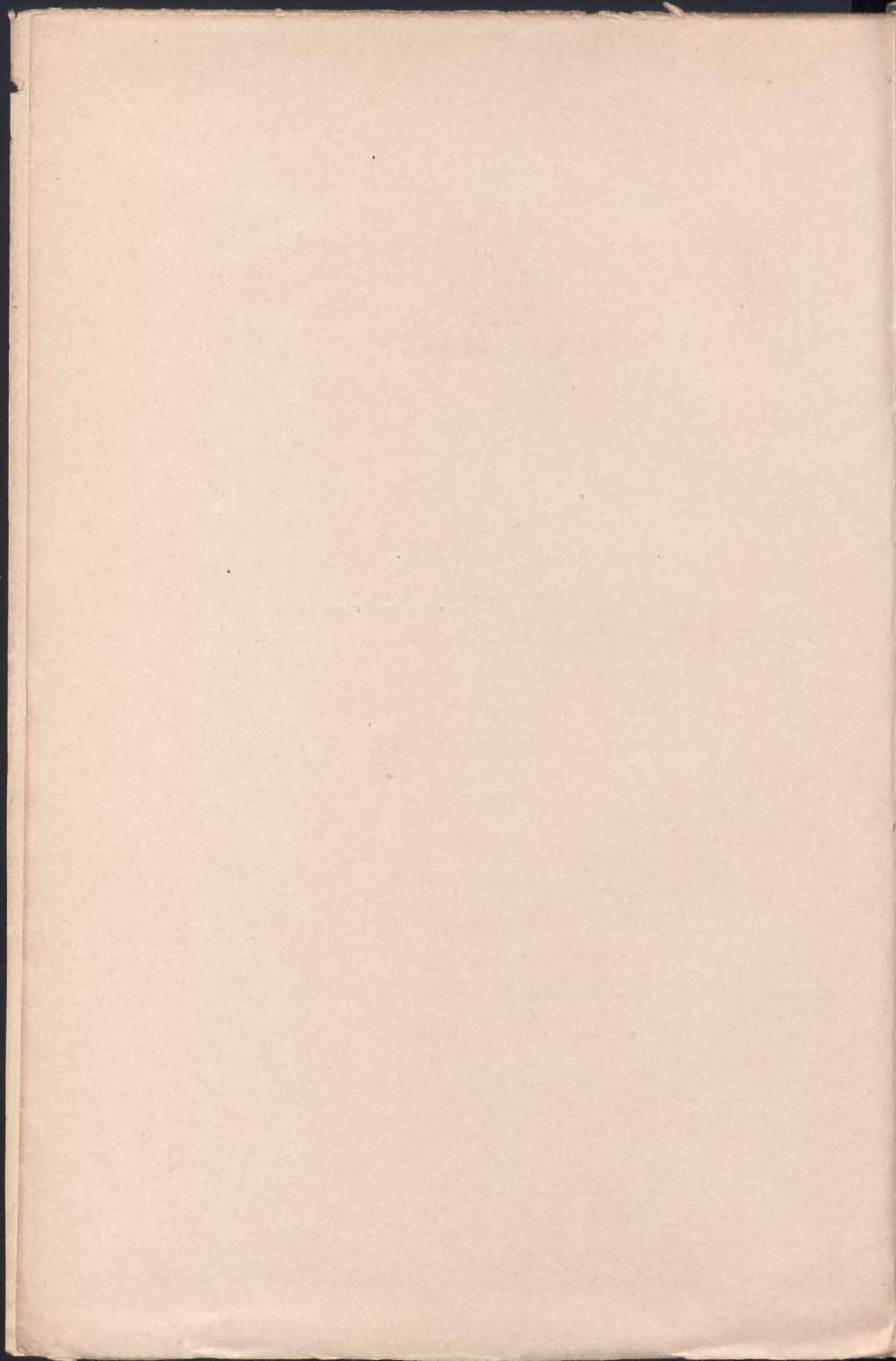
TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET

1888.

DWIGHT

Han er deus caritatis!

IBSEN.

Lyran.

Gif mig diktarns gudagåfva,
Jag till Apollo bad en gång,
Och jag då vill dig heligt lofva
Att egna dig min första sång.

O lär du mig att kunna dikta
Om allt, hvad skönt jag ser och hör!
O lär du mig i sång att bikta,
Hvad sig uti mitt hjärta rör!

O hören, så jag bad i yra,
 Det löfte, som jag gifver er:
 Den gud, som ger mig sångens lyra,
 Dess förstlingssång jag honom ger.

— — — — —
 — — — — —

Så underbar nu tedde sig en syn.
 — Jag såg en blomstersmyckad char,
 Som dufvors hvita vingar bar
 Hit ner till mig från skyn.
 Jag såg den sväfva ner
 I månens glans
 Från stjärnors dans.
 I den så himmelskt skön en qvinna
 Jag skådar kärlekens gudinna,
 Som huld emot mig ler.

Jag bländas re'n
Af ögats sken,
Då lyran prydd med sköna band
Hon lade i min hand:

Här diktarlyran tag!
Men mins, att helgad är din tunga
Att himmelsk kärlek sjunga
Intill din sista dag.

Gud.

Af tvifvel plågad frågte jag
Vår prest i skolan så en dag:

»Hvar fins den Gud, Hvarom du talar
Och med Hvars lof jag bibeln uppfylld ser?
Säg, tronar Han väl blott i himlens salar
Och stiger aldrig hit till jorden ner?

Säg fins Han blott bland andars skara,
Omgifven utaf englars här?
Säg om af dem Han skådas bara,
Och om för oss fördold Han är?»

»Ej så min son», mig presten gaf till svar,
»Nej Han, Som vara skall och är och var,
Han finnes öfverallt på jorden.
Hans ära sjunger änglars här,
Naturen Honom lof hembär.
Han öfverallt är uppenbarad vorden.

Då människan sitt hjärta öppnat har,
Han nådig äfven där Sin boning tar.»

Jag blickade mig kring uti naturen,
Men fann där endast kamp och strid,
Och hvarken ibland människor eller djuren
Jag någonstads fann frid.
Det onda här jag ofta triumfera såg;
Det goda slaget vid dess fötter låg.

Mig presten sagt, att Gud fins öfverallt,
Men i mitt hjärta var det mörkt och kallt.

Förtviflad sträckte jag mot himlen händern opp:
Om Du i himlen fins, o Gud,
Där millioner lyda Dina bud,
O tänd uti mitt hjärta då en gnista hopp!

Hvar är Du? Fins Du? Säg, mitt hjerta längtar,
 Det efter Dig som hjorten efter vatten trängtar.
 Jag sökt Dig öfverallt, men ej Dig funnit har.
 Om Du är Den, Som blir och är och var,
 Om Du är Den, Som himlens stjärnor leder
 Och Som förstånd och känsla gett åt mig,
 O Himlakonung, jag Dig beder,
 Så uppenbara Herre Dig.

Låt mig Dig känna, ana endast!
 Du fins ju öfverallt, man sagt.
 Jag kan ej lefva mer och tvifla,
 Jag *dör* och tror ej på din makt.

* *
 *

Men Gud i nåd har hört min bön.
Han sände mig en engel skön,
Som lärt mig Honom känna.
I hennes blick så klar
Låg himlen för mig uppenbar
Och lät Guds storhet ana.
Vid hennes barm mig själf jag glömde,
I hennes armar saligheten drömde.

*

Då lärde jag i hennes famn,
O Gud, att Kärlek är Ditt namn.

Min första kärlek.

Min första kärlek städse minnes jag,
Mitt unga hjertas första kärleksslag.
Af känslor sälla
Käns hjertat svälla,
Och lifvet får ett nytt behag.
Nu strålar solen mera klart,
Mig ängen tycks mer grön,
Hvar ros mer skön,
Allt är så nytt, så underbart.

Blott kärlek sjunger skogens djupa brus,
Jag kärlekshviskning hör i vindens sus.

I högsta sällhets fröjd

Mot himlens ljusa höjd

Mitt hjerta slår i saligt rus.

I hennes undersköna drag,

I hennes ljufva öga,

Min himmel höga,

Min sällhets eden eger jag.

Till Henrik Ibsen.

Ej är Din dikt ett fågelqvitte,
En sång om vestanvindens sus,
Nej lyran klingar helst till stormen
Och lyss till hafvets vilda brus.
Din dikt än liknar örnen, som på starka vingar
Mot himlens fäste upp sig svingar,
Än forsen, som från fjället störtar hufvudstupa
Ner i det underfulla djupa.

Så brusar dikten fram, det hela
Fullfärdigt står där nu till slut,
En väldig bildstod, värdig Fidias,
Ur Norges urfjäll huggen ut.
En härlig bild af jättekraft, och framför denna
Vår egen litenhet vi känna.
Ett spörsmål uti eld från jättens panna lågar
— Det är vårt samvets röst, som frågar.

Amors musik.

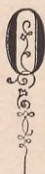
Efter HEINE.

I mitt hjärta, i min hjärna
Klinga endast kärleksljud.
Ack på hjärtats luta spelar
Nu den skälmske kärlekgud.

I mitt hjärtas mjuka strängar
Amor nu har gripit fatt,
Allt det, som jag tänker, känner,
I musik han re'n har satt.

Bön.

 Gud, Dig öfver mig förbarma!
Hjälp mig o Gud, mitt enda hopp!
Förkrossad nu till Dig jag arma,
Till himlen sträcker händern opp.

O Du, Som till de Dina blickar,
Mitt arma hjärta beder Dig,
Att Du en hoppets stråle skickar
Ifrån Din himmel ned till mig.

O Fader hör, till Dig jag beder!
Förtviflan rasar i mitt bröst.
O sänd en engel till mig neder,
Som medför hjälp och hopp och tröst.

Vännen
Högvälborne Herr Baron GUSTAF ARMFELT
tillegnad.

Den gamla kyrkan.*

Hon står i trädens skugga
Den gamla kyrkan grå.
Fast utan torn och prydnad
Hon är mig kär ändå.

Där gick för första gången
Jag fram till Herrens bord.
Där blef jag vigd vid henne,
Som blef mitt allt på jord.

* Utkommer för sång satt i musik af Nils D. Sjöholm.

Jag sköna kyrkor skådat
Med höga torn uppå,
Men ingen har jag älskat
Som gamla kyrkan grå.

Fågeln.

En fågel sjöng uti doftande lund
En lustig visa i morgonstund.

Han hoppar kring ibland blommor och strå,
Han sväfvar upp emot himlen blå.

Han vet icke af, att det fins något tvång;
Han jublar så glädtigt sin frihetssång.

* * *

Han sitter nu instängd i gyllene bur
Och sjunger sorgset om gran och fur!

Kärlek blott.

Efter MOORE.

Du kan ej tjusa mig med trolldoms makt,
Förr'n du mitt hjärta under spiran lagt,
Ty fåfängt skönhet maktens tron skall nå,
Den utaf kärlek blott kan kronan få.

Hvad värde låg i rosens skönhet röd,
Om den ej blekas fick af solens glöd.
Som blomman får af solen lif och ljus
Så blomstrar flickan blott i kärleksrus.

Hvad spegeln än dig visar för behag,
Så mins de skola vissna dag för dag,
Men om du vill, att jämt de stråla må,
Så spegla dig i kärleks ögon då.

Min Cousine

H. Fröken HEDVIG BENSOW

tillegnad.

Minnet.

Med pannan lutad uti handen
Den gamle sitter där.
Och tusen minnen vakna
Uti hans inre nu.

Han ser sig själf en liten gosse
Uti sin moders knä,
De första orden lära
Sig utaf Herrens bön.

Han ser sin moders ljufva blickar
Emot sig stråla ömt,
Då stapplande på orden
Han läser: Fader vår.

Han ser sig själf som yngling strida
För sanning, frihet, rätt,
Han spritter till han minnes
Sin första kärleks dröm.

Han hufve't höjer, blicken strålar —
Han mins — han känner nu
På sina läppar brinna
Sin Elsas första kyss.

— — — — —
— — — — —

Nu allt är slut, han står der ensam.
Hans mor, hans maka dött,
Gått bort och lemnat honom
Blott minnet af dem kvar.

Men se — liksom förklaradt strålar
Hans hela anlet' nu,
Hans brustna öga talar
Om himmelsk salighet.

I minnet utaf forna dagar
Försänkt han somnat af
För evigt, och de kära
Han återfunnit har.

Helsingfors 1886.

I skogen.*

Jag älskar skogen för bäckens brus,
För fågelns sång och för vindens sus.
Jag trifs så väl i de gröna salar,
Och tusen röster där till mig talar
I grönan skog.

De lätta moln, som på himlen jaga,
Berätta för mig så mången saga
Om fjärran land, där ej finnes tvång.
Där allt är glädje och fågelsång
I fjärran land.

* Utkommer för sång satt i musik af Nils D. Sjöholm.

Då månen skiner bland björk och fur',
Det käns så und'ligt — jag vet ej hur'.
Jag drömmer då, att på lätta vingar
I månens sken jag så glad mig svingar
Mot himlen blå. —
Till fjärran land.

Första förlusten.

Efter GOETHE

Gifven mig de sköna dagar
Af min första kärlek åter,
Ack af dessa ljufva tider
Gif en salig timme blott.

Ensam af mitt sår jag lider,
Ständigt ensam nu jag klagar,
Sörjer lyckan, som förgått.

Ack af dessa sköna dagar
Gif en salig timme blott.

Drömma.

Af lifvets ljufva fröjder
Jag föga njuta fått.
Mitt lif har flutit stilla,
Och stilla åren gått.

En enda fröjd mig unnats,
Den är att drömma få.
Den sällhet jag ej njutit,
Den har jag drömt ändå.

Vänner
Kompositören H. Herr NILS D. SJÖHOLM
tillegnad.

Statsförbrytaren.

Hör hur vattnet dystert brusar,
Störtande i fallet ned,
Ugglans skrån från skogen höres,
Ingen vänlig stjärna ler.

Hvem är det, som framåt hastar?
Se — nu stannar han på branten där.
Vattnet under honom brusar.
Se — nu faller han på knä.

Men hvad är det!? Vid hans sida
Ses en flickas skepnad nu.
Darrande af köld och trötthet
Hon sig trycker till hans bröst.

Båda nu de synas bedja.
Hon uti hans öga ser.
Han sin blick mot himlen rigtar —
Båda bedja samma bön.

Bön, att Herren ville skänka
Lif och kärleksfröjd åt dem,
Bön, att, hvad som än må hända,
De dock ega få hvarann.

Han förföljd, af vänner sviken,
Hon af alla bortstött är.
Himlen dock de skulle ega,
Blott de ega fick hvarann.

Men hvad buller? — Hästtramp höres.
O förföljaren är när.
Ingen räddning finnes mera,
Intet hopp nu längre ges.

Han skall gripas, spärras in och skiljas,
Skiljas evigt ifrån henne nu.
Än en blick mot himlen båda rigta,
Sjunka i hvarandras armar se'n.

Bortblåst syns nu hvarje tvekan,
Tryggt de se mot himlen opp.
Segervisst i kärlek stråla
Deras ögon mot hvarann.

Fram på branten nu de springa,
Armen han kring henne slår. —
Fast förenta nu de störta
Uti mörka vattnet ner.

* * * *

— — — — —
Se ur Brustna molnen månen
Sina strålar sänder ner.
Glittrande på vågen ser han
Nu den undersköna syn.

Tätt intill hvarandra slutna
Föras de af böljan bort,
Och sin sista suck de andas
Bort uti en salig kyss.

Himlen re'n för dem sig öppnar,
Jorden för dem svinner bort,
Och från öppnad himmel sväfvat
Kärleks hvita dufvor ner.

Och på deras lätta vingar
Emot högre rymder opp
Föras de att där få njuta
Evig kärleks ljufva lott.

Fjäriln.

Fjäril, fjäril, hvad du lycklig är,
Ty glädje blott ditt korta lif dig bär.

Du födes i naturens första vår,
Din lefnadsväg emellan blommor går.

Du fladdrar kring hvar solig sommardag
Och andas blomsterdoft i fulla drag.

När hösten kommer, kylan med sig för,
Du kysser sommarns sista ros och dör.

Ballad.*

Om du får höra i skogen en gång
Tonerna utaf en klagande sång,
Det bergkungen är, som på lyran slår.
Han spelar att läka sitt hjärtesår.

Bergkungen spelar i gyllene sal.
Sorgset det ljuder kring berg och kring dal.
Från lyran det klingar blott sorgeljud,
Ty bergkungen sörjer sin döda brud.

* Utkommer för sång satt i musik af Nils D. Sjöholm.

Kärlek.

Det var en skön augustiqväll,
Och sol'n, som nedgått klar,
Ett purpursken på molnens rand
I vester lemnat kvar.

Naturen andas kärlek blott
Och trånad utan gräns.
Den hörs i fågelns ljufva sång,
I rosens doft den käns.

Min arm om hennes lif jag slog,
Hon lät det vara så.
Jag kysste hennes hals och kind
Och munnen se'n också.

Som biet utur blommans kalk
Den ljufva honung sög,
Jag nektar sög af munnens ros.
En salig stund förflög.

Och vattnets squalp och vindens sus
Och fågelns melodi
Och rosens doft de sjunga ljuft
En kärleks symfoni.

Blif på jorden!

När sömnen slutit de ögon blå,
Hur jag dig dyrkar, du vet ej då,
På knä som i en kyrka.

Du liknar blomman, som ljuf och skär,
Men omedveten, hur skön hon är,
Får ännu mera tjusning.

Ditt hufvud hvilat mot snöhvitt arm,
Den häfves saktat din sköna barm,
Befriad från sitt fängsel.

Och ljuft ler munnen så kärleksöm;
Du tyckes drömma en salig dröm. —
Mitt namn du sakta andas.

Hur lätt jag kysser nu munnens ros,
Dock genast sömnen då flyr sin kos
Från ögonlocken båda.

Du öppnar långsamt ditt ögonpar,
Det strålar mot mig en blick så klar,
Att af dess glans jag bländas.

Och då emot mig nu ömt du ler,
Du tycks mig, stigen från himlen ner,
En ljusets engel likna.

Och ur ditt öga emot mig sken
En blick så klar och så himmelskt ren —
Jag hviskar: blif på jorden!

Trollspegeln.

Som litet barn jag fick en gång
En spegel underbar,
Och många tusen sköna ting
Jag såg i spegeln klar.

»Men akta den», min fader sad',
»Ty om du rör den blott,
De ljusa bilder svinna bort,
Och allt blir mörkt och grått.»

Jag världen all i spegeln såg
Så glad, så ljus, så skön,
Och solen sken, och i dess glans
Låg ängens matta grön.

Hvar blomma log mot sol'n så gladt,
Och uti skogens brus
Naturen tycktes tacka Gud
För lif och sol och ljus.

Och fågeln till sin maka sjöng
En glädtig melodi.
Och allt i världen tycktes stå
I himmelsk harmoni.

I spegeln såg jag dagen lång
Och njöt i fulla drag
Af bilderna, som vexla om
Med ständigt nytt behag.

*

Så föll mig tanken in en dag,
Att lyckans fröjd är kort,
De sköna bilder, kanske snart
De skulle flykta bort.

O grip dem fatt, o grip dem fatt,
Det klang uti mitt bröst.
Håll lyckan i dess vinge kvar,
Så ljud en inre röst.

Ty döden vore salighet
Mot lifvet, om en dag
Jag uti spegeln ej fick se
De undersköna drag.

Den paradiset skådat har
Och druckit etherns doft,
Som himlen mätt i solens char
Långt ifrån jordens doft,
Som skådat stjärnors gyllne dans
Begjuten utaf himlars glans,
Som druckit nektarns glöd,
Och känt dess eld i blodet strömma
Han aldrig kan sin himmel glömma.

Jag störtar fram att gripa bilden fast,
Me ve — så snart jag spegeln rört, den brast.
— Jag sjönk till jorden döfvad ner.

* * *

När se'n jag vaknat opp,
Jag bort till spegeln såg.
Den fans ej mer — den vid min fot
I spillror låg.
Det gapar ur dess spräckta glas
En kolsvart afgrund mig emot.

Så kall, så dyster, mörk och tom
Jag verlden för mig såg,
Och ängen *bränd* af solens glöd
Förvissnad, gulnad låg.

De darra blommans späda blad
För nordans vind så kall.
Jag suckar hör i skogens brus
Ifrån naturen all.

Så sorgset fågeln *ensam* sjöng
En klagomelodi.
Naturen tycktes spela nu
En sorgesympfoni.

Zigenargossen i norden.

Efter GEIBEL.

Långt i syd det sköna Spanien,
Spanien är mitt fosterland,
Där den skuggiga kastanjen
Susar uppå Ebros strand,
Och där mandlar blomma röda,
Där ses drufvan mogna full;
Mera varmt där rosor glöda
Uti månens sken af gull.

Med min luta kring nu går jag
Sorgsen här på ensam stig.
Ingen vänlig blick här får jag,
Intet öga ler mot mig.
Några sparsamt sig förbarma,
Andra ryta åt mig: gå,
Men den bruna gossen arma
Ingen enda vill förstå.

Sången tar af dimman skada,
Där som solen har sig gömt,
Och de gamla visor glada
Dem jag nästan alla glömt.
I hvar sång *en* ton hörs klaga,
Och den klingar klar och ren:
Till mitt land, o fick jag draga
Till mitt land i solens sken.

Då man dansade i ringar
Vid den sista skördefest,
Då min visa skönast klingar,
Då jag spelte allrabäst. —
Men då man ses dansen tråda,
Då det emot qvällen led,
Uppå mina kinder båda
Heta tårar runno ned.

Nu min glädje sorgligt blandas,
Då jag mins min hembygds dans.
Mera fritt hvar bröst där andas
Uti månens silfverglans. —
Hvarje fot där gifves vingar,
Och uti fandangon varm
Sköna flickan glad sig svingar
Stödd utaf sin gosses arm.

O mitt fosterland du kära
Fick jag än en gång dig se!
Hvarje fröjd jag vill umbära,
Allt jag därför ville ge.
Bort till söder! Bort till Spanien,
Landet utaf sol och sång!
Under skuggan af kastanjen
Jag begrafvas vill en gång.

Drömmen.

Jag är en fattig gosse,
Men städse var jag nöjd.
Jag dref min hjord på bete
Och sjöng i ungdoms fröjd.

Men så en dag jag drömde
En dröm så underbar,
Och all min glädje drömmen
Ifrån mig tagit har.

Jag drömde jag var kung i féers rike

Med enväldshärskarmakt.

Min fattigdom var borta,

Jag sam i gyllne prakt.

— Jag satt till bords, musiken ljuder

I glänsande pelarsal,

Och eldigt vin jag tömmer

Ur skummande guldpokal.

— Jag satt i doftande trädgård,

En bäck mellan rosor flöt.

Igenom trädenas löfverk

Sitt silfver nu månen göt.

Bredvid mig på knä låg min drottning

Så ljuf och så underbart skön.

Hon tycktes mig likna en engel

Försänkt uti brinnande bön.

Hon bad om en krona af stjärnor —

En kyss skulle blifva min lön.

* * *

Nu all min fröjd är borta,
Jag kan ej sjunga mer. —
Jag kan ej hämta stjärnan
Från himlahvalfvet ner.

Till mina Föräldrar.

Yttersta domen.

Basunens skall från himlen ljuder,
Då engelns stämma mäktigt bjuder,
Och eko ger på jorden svar.
Till Lammets tron nu mänskor strömma,
Ty Christus Gud skall verlden dömma;
Den sista dagen randats har.

De samlas ifrån vest' och öster.
Nu blandas tusen språk och röster. —
Att få sin dom på lif och död
De kommit från de fjärran landen.
I lågor flammar himlaranden,
Och solen brinner dunkelröd.

Ej döden mer är innesluten,
Ty grafvens dystra makt är bruten,
Dess tunga riglar skjutas från.
Och englar ses nu nedersväfva,
Då jord och himlens fästen bäfva
Utaf ett väldigt tordönsdån.

För tronen samlas människor, djuren.
Guds Son i char af englar buren
Att jorden dömma stiger ner.
Och englars här och människor alla
För Mänskosonen nederfalla,
I Honom nu de Domarn ser.

Han ses på stol af eld nu trona,
Hvar tagg uti Hans törnekrona
Nu blixtrar likt en ädelsten.
Ett kors sig uppå himlen målar,
Som glänser af de gyllne strålar,
Som spridas af Hans klarhets sken.

Han talar: »O Min Faders kära
Tan mot den salighet och ära,
Som Jag förvärfvat har åt er.
I älskat han er arme like,
O kommen i Min Faders rike!
Tan himlen mot, Jag den er ger.

I skolen sitta vid Min högra sida.
— Men I, som sett en like lida
Och ingen hjälp han honom gett.
Nu ges för eder ej försoning,
Ej plats uti Min Faders boning,
Nej helvetet är er beredt.

Till straff I evig plåga liden,
För er ges icke hopp i tiden,
O viken hädan ifrån Mig.
I, som ej lärt att er förbarma,
Som hånat kärlekslöst de arma,
På er Guds vrede vise sig.»

*

De höra nu de sällas skara
Lofsjunga Gud, och englar svara
I vexelsång så underskön.
Då eldar de fördömda bränna,
De saliga Guds lof bekänna
Försjunkna uti helig bön.

Men Gud blir en gång *Allt* i *alla*,
Allt skall till Sonens fötter falla,
För *alla* ges barmhertighet.
Då ges blott *ett* Guds Faders rike,
Och *alla* blifva Honom like
I evigheters evighet.

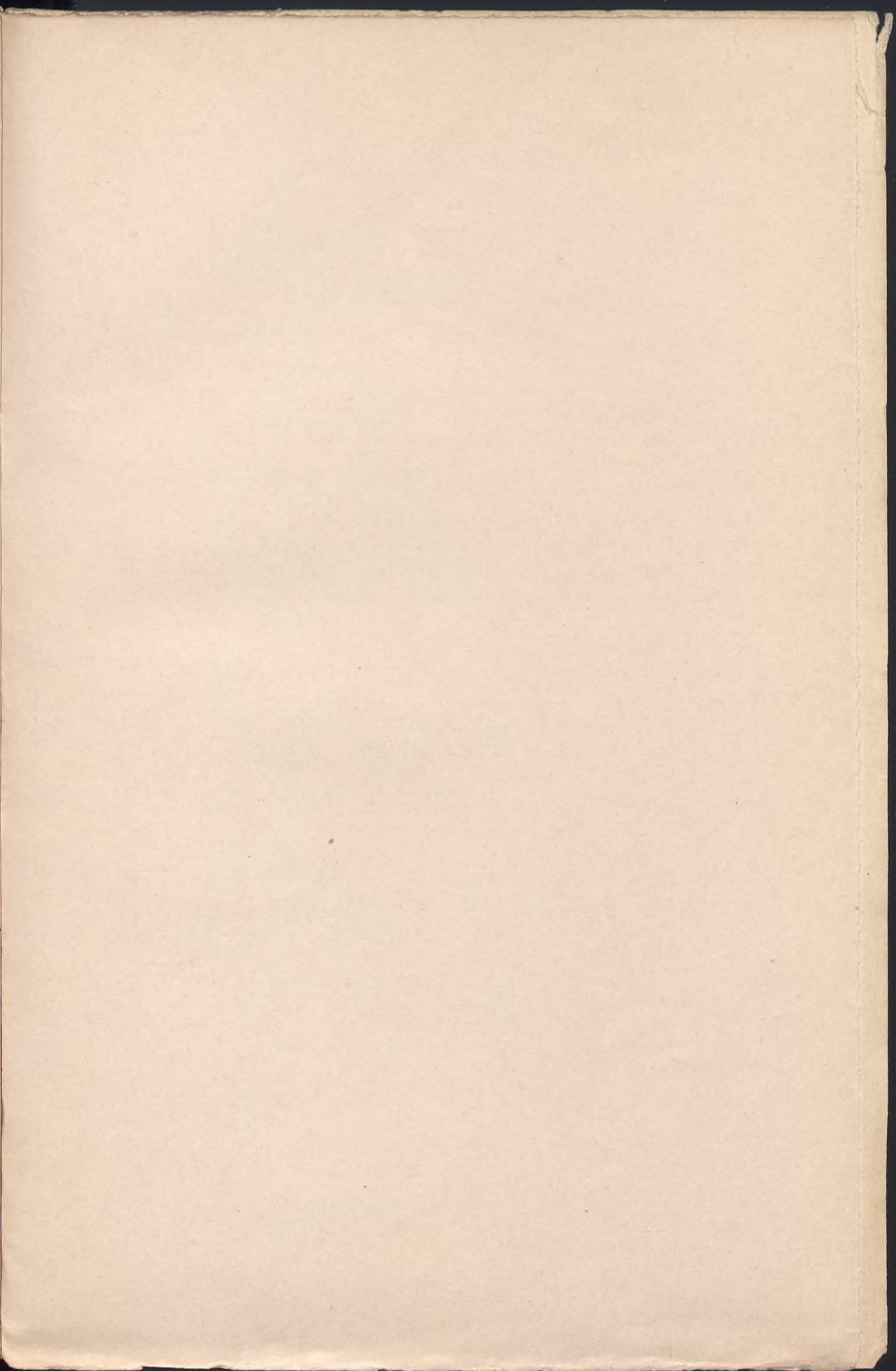
Då Hans är rike, makt och ära,
Och *alla* Honom lof hembära
Och bringa Honom hyllningsgård.
Det ondas makt är *evigt* bruten,
Och utaf himlars glans omfluten
Gud skådar en lycksalig verd.

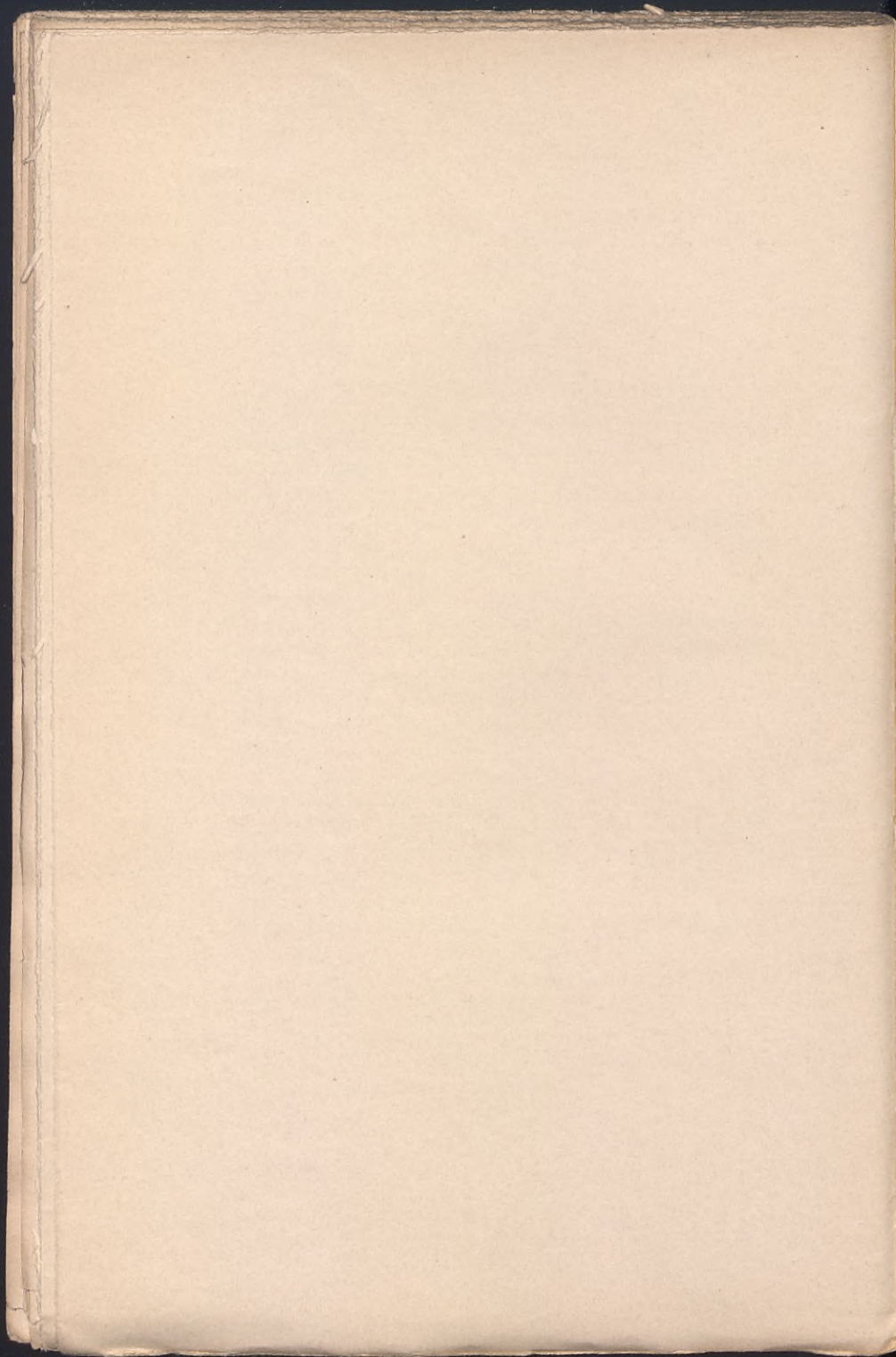

I N N E H Å L L :

	Sid.
Lyran	5
Gud	8
Min första kärlek	13
Till Henrik Ibsen	15
Amors musik	17
Bön	18
Den gamla kyrkan.....	20
Fågeln	22
Kärlek blott	23
Minnet.....	25
I skogen	28
Första förlusten	30
Drömma	31
Statsförbrytaren	32
Fjärilen	36
Ballad	37
Kärlek	38
Blif på jorden.....	40
Trollspegeln	42
Zigenargossen i norden.....	48
Drömmen.....	52
Yttersta domen	55

1001851327

Pris: 1 Kr. 50 öre.